

ELS DELICTES AMBIENTALS I LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA I DELS GRUPS EN EL PROCÉS PENAL

Victor Castells Domenech
Fiscal Secció Delictes contra el medi
ambient i urbanisme
Fiscalia Provincial Barcelona

Directiva (UE) 2024/1203 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 d'abril de 2024, relativa a la protecció del medi ambient mitjançant el Dret penal i per la qual se substitueixen les Directives 2008/99/CE i 2009/123/CE

- NECESSITAT DE DOTAR D'UNA MAJOR EFICÀCIA LA PROTECCIÓ DEL MEDI AMBIENT. INEFICÀCIA ACTUACIÓ AAPP
- UNIFICAR LA REGULACIÓ PENAL DELS DELICTES MEDIOAMBIENTALS EN TOTS ELS PAÏSOS DE LA UE
- CONTINGUT:
 - INTRODUCCIÓ DE TIPUS PENALS D'OBLIGADA TRANSPOSICIÓ
 - SANCIONS EFICACES, PROPORCIONALS I DISSUASSIVES
 - RESPONSABILITAT PENAL DE LA PERSONA JURÍDICA
 - INTRODUCCIÓ PRINCIPAL FUNDAMENTAL DE PRUDENCIA

Directiva (UE) 2024/1203 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 11 de abril de 2024, relativa a la protección del medio

- ESTUDI ANY 2020: INEFICACIA DE LES MESURES CONTEMPLADES EN LA DIRECTIVA DE 2008
- OBJECTIUS:
 - INCREMENTAR L'EFICÀCIA DE LES INVESTIGACIONS I PROCEDIMENTS PENALS
 - SUPORT A JUTGES, FISCALS I POLICIES
 - COORDINACIÓ I COOPERACIÓ
 - RECOLLIDA DE DADES I ESTADÍSTIQUES
 - MILLORAR INVESTIGACIÓ I ENJUDICIAMENT DELICTES TRANSFRONTERERS
- CONTINGUT:
 - DEFINICIONS
 - NOUS TIPUS PENALS
 - INCREMENT PENES
 - PRINCIPI QUI CONTAMINA PAGA
 - INCLOURE LA ACCIÓ COM LA OMISIÓ

DELICTES MEDIOAMBIENTALS EN LA LEGISLACIÓ PENAL

CODI PENAL espanyol

TÍTOL XVI

- **CAPÍTOL I:** Delictes contra l'ordenació del territori (articles 319 i 320 del CP)
- **CAPÍTOL II:** Delictes contra el patrimoni històric, cultural o científic (articles 321 a 324 CP)
- **CAPÍTOL III:** Delictes contra els recursos naturals i el medi ambient (articles 325 a 331 del CP)
- **CAPÍTOL IV:** Delictes contra la flora i la fauna (articles 332 a 336 del CP)
- **CAPÍTOL V:** Disposicions comunes (articles 338 a 340 CP)

TÍTOL XVII CP

- Delictes d'incendis forestals (articles 352 a 355 CP), incendis no forestals amb perjudici greu per al medi ambient (article 356 CP) i de l'incendi en béns propis (article 357 CP)
- Altres: energia nuclear, radiacions ionitzats, estralls, explosius

TÍTOL XVIIbis “contra els animals” (articles 340bis a 340 quinquies CP)

DELICTES DE CONTRABAND previst a la **LO12/1995, de 12 de desembre**; sobre béns que integren el patrimoni històric i d'espècies de flora i fauna protegits pel Conveni de Washington de 1973.

ORGANITZACIÓ DE LA FISCALIA DE MEDI AMBIENT

FISCAL DE SALA
DE MEDI
AMBIENT I
URBANISME

- ÀMBIT ESTATAL
- FUNCIONS:
1. COORDINACIÓ I
SUPERVISIÓ
2. INVESTIGACIÓ DELICTES

SECCIÓ ESPECIALITZADA
EN DELICTES DE MEDI
AMBIENT I URBANISME
EN LES FISCALIES
PROVINCIALS

FISCAL DELEGAT
FISCALS ADSCRITS
FISCALS D'ENLLAÇ

INTERVENCIÓ DEL MINISTERI FISCAL EN LA INVESTIGACIÓ DEL DELICTE DE MALTRACTAMENT ANIMAL

1. DILIGÈNCIES D'INVESTIGACIÓ.

ARTICLE 5 EOMF
ARTICLE 773.2 LECRIM

INSTRUCCIÓ FGE 2/ 2022 DE LES DILIGÈNCIES
D'INVESTIGACIÓ DEL MINISTERI FISCAL:

- a) Diligències d'investigació preprocessals
- b) Diligències auxiliars
- c) Diligències postprocessals

2. INTERVENCIÓ EN PROCEDIMENTS JUDICIALS.

ARTICLE 773.1 LECRIM

LES DILIGÈNCIES D'INVESTIGACIÓ PREPROCESSALS

DECRET INCOACIÓ

- DENÚNCIA PARTICULAR/ENTITAT
- ATESTAT POLICIAL
- COMUNICACIÓ AP
- DEDUCCIÓ TESTIMONI
- OFICI

PRÈVIA
COMPROVACIÓ
EXISTÈNCIA
PROCEDIMENT
JUDICIAL SOBRE
ELS MATEIXOS FETS

CONTINGUT:

- SUCCINTA RELACIÓ
FETS
- IDENTITAT
SOSPITÓS
- QUALIFICACIÓ
PROVISIONAL FETS

OPCIONES
DESPRÉS DE
LA
INCOACIÓ
DE LES DDII

ARXIVAMENT DIRECTE EN EL
MATEIX DECRET: els fets són atípics o
denúncia sense fonament objectiu

JUDICIALITZACIÓ DIRECTA DE LA
CAUSA PER MITJÀ DE DENÚNCIA O
QUERELLA:

- Disposem de tota la informació necessària per formular denúncia/querella
- Necessitat d'adoptar mesures limitatives de drets

INVESTIGACIÓ DELS FETS

- DECRET DE CONCLUSIÓ
- NOTIFICACIÓ AL DENUNCIANT

- REQUERIMENTS ORGANISMES PÚBLICS
- OFICI POLICIES JUDICIALS
- DECLARACIONS TESTIFICALS
- INFORMES PERICIALS
- DECLARACIÓ INVESTIGAT

UNITATS POLICIALES

D'INVESTIGACIÓ:

- AGENTS RURALS
- GUARDIA CIVIL
- UNITAT CENTRAL MOSSOS D'ESQUADRA
- POLICIAL LOCAL

PERSONACIÓ

VÍCTIMA/DENUNCIANT:

- NO TÉ ACCÉS AL CONTINGUT DE LA INVESTIGACIÓ

DURACIÓ DE LES DILIGÈNCIES D'INVESTIGACIÓ:

- 6 MESOS

CONCLUSIÓ DE LA INVESTIGACIÓ:

ARXIVAMENT

DENÚNCIA/QUERELLA

- DECRET DE CONCLUSIÓ
- NOTIFICACIÓ AL DENUNCIANT

INTERVENCIÓ PROCEDIMENT JUDICIAL. ARTICLE 773.1 LECRIM:

1. El Fiscal se constituirá en las actuaciones para el ejercicio de las acciones penal y civil conforme a la Ley. Velará por el respeto de las garantías procesales del investigado o encausado y por la protección de los derechos de la víctima y de los perjudicados por el delito.

En este procedimiento corresponde al Ministerio Fiscal, de manera especial, impulsar y simplificar su tramitación sin merma del derecho de defensa de las partes y del carácter contradictorio del mismo, dando a la Policía Judicial instrucciones generales o particulares para el más eficaz cumplimiento de sus funciones, interviniendo en las actuaciones, aportando los medios de prueba de que pueda disponer o solicitando del Juez de Instrucción la práctica de los mismos, así como instar de éste la adopción de medidas cautelares o su levantamiento y la conclusión de la investigación tan pronto como estime que se han practicado las actuaciones necesarias para resolver sobre el ejercicio de la acción penal.

**COEXISTÈNCIA RÈGIM SANCIONADOR ADMINISTRATIU I PENAL. PRINCIPI
PREFERÈNCIA DEL DRET PENAL** davant el principi d'intervenció mínima

FI